

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 30

§ 30

Ennakkotietoa tilinpäätöksestä 2022 (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2022 tilinpäätöksen ennakkotiedon.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

”Kaupunginhallitus kehottaa valmistelemaan ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteyteen esittelyn toimenpiteistä, joiden avulla pyritään parantamaan tulostavoitteiden toteuttamista vuonna 2023.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2022 tilinpäätöksen ennakkotiedon.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa valmistelemaan ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteyteen esittelyn toimenpiteistä, joiden avulla pyritään parantamaan tulostavoitteiden toteuttamista vuonna 2023.

Selostus

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä 2022 perustuvat kirjanpidon tilanteeseen 25.1.2023. Ennakkotilinpäätöksen jälkeen lukuihin saattaa tulla joitain tarkennuksia. Keskeiset ennakkotiedot on koottu PowerPoint -diapakettiin. Varsinainen tilinpäätös käsitellään 27.3.2023 kaupunginhallituksessa ja 15.5.2023 valtuustossa.

Epävarmuus vaikeutti talouden ennustamista

Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa ennusteet taloudesta olivat epävarmat. Espoo valmisteli talousarvionsa valtiovarainministeriön laskelmien ja Kuntaliiton veroennustekehikoiden mukaan. Talouden kasvun taittumista on ennustettu erityisesti kevästä alkaen, jolloin

Ukrainan sota käynnistyi. Kasvun taite tapahtui kuitenkin vasta viime vuoden kolmannen neljänneksen aikana, jolloin Suomen talous alkoi supistua. Riski talouden ajautumisesta taantumaan on toteutumassa.

Kasvun taittumisen siirtyminen johti ennakoitua parempaan talouskehitykseen, minkä johdosta valtiovarainministeriö mm. nosti vuoden aikana yhteisöveroennustettaan 1 miljardilla eurolla. Tämä näkyi verorahoituksen kasvuna myös Espoolle.

Talouden kasvusta huolimatta nopea inflaatio on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ja kasvattanut yritysten kustannuksia, korkojen nousu on nostanut lainanhoitokuluja. Energiakriisi ja epävarmuus heijastuvat kotitalouksien ja yritysten toimintaan, sillä ennusteet taantuman kestosta vaihtelevat. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan pitkittää ja voimistaa epävarmuutta. Tämän lisäksi myös korona on edelleen vaikuttanut ihmisten toimintaan ja sitä kautta kaupungin talouteen.

Espoon väestö kasvoi 8 050 asukkaalla

Espoon väestö oli ennakkotietojen mukaan vuoden 2022 lopussa 305 179 asukasta. Väestö kasvoi vuoden 2022 aikana 8050 asukkaalla (2,7 %). Espooseen syntyneiden lasten määrä (3 180 lasta) oli pienempi kuin vuotta aiemmin, ja kuolleiden määrä (1 850 henkeä) oli suurempi kuin vuotta aiemmin. Muuttovoittoa saatiin 6 590 henkeä, mikä on 3 750 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Nettomaahanmuuton osuus väestönkasvusta oli 58 prosenttia. Yleinen talouskasvu ja kertaluonteiset erät paransivat kaupungin tulosta.

Espoon vuoden 2022 talouden toteumaa paransi yleinen talouskasvu, jonka johdosta verorahoitus toteutui 156,9 milj. euroa talousarviossa oletettua parempana. Parantunut työllisyys sekä ansiotason kehitys nostivat kunnallisveron tuottoja. Yhteisöveron kasvu oli valtakunnallista ja Espoolle tuloutui 93,6 milj. euroa arvioitua enemmän yhteisöveroa.

Tulosta paransi olennaisesti Koy Espoon Sairaalan myynti, josta kaupunki sai myyntivoittoa 74 milj. euroa.

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 462 milj. euroa, joka on 20 milj. euroa ja neljä prosenttia vähemmän kuin 2021. Vähennemistä selittävät korona-avustukset, joita maksettiin koronatilanteen helpottamisen myötä edellisvuotta vähemmän. Korona-avustuksia saatiin n. 29 milj. euroa, kun edellisvuonna summa oli yli 70 milj. euroa.

Koronan takia asiakasmaksuissa ei päästy kaikkiin tavoitteisiin. Lisäksi talouden epävarmuus näkyi myös maanmyynnissä, jossa valtuusto alensi tulotavoitetta 5 milj. eurolla.

Ulkoisia toimintakuluja kertyi 2 101 milj. euroa, joka on 82 milj. euroa ja 4 prosenttia enemmän kuin 2021. Toimintakulujen kasvua selittää koronan testaus-, jäljitys- ja rokotuskulut noin 24,5 milj. euroa ja oppimisen tuen lisäpanostukset 4,6 milj. euroa, joihin saatiin täysimääräiset valtionavustukset, sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannusten kasvu. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla oli useampia menoylityksiä, joihin tehtiin vuoden aikana määrärahamuutoksia.

Toimintamenojen kasvua pienensi erityisesti HSL:n kuntaosuuden alittuminen, joka johtui HSL:n valtion saamista koronakorvauksista.

Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintakate eli nettomenot toteutuivat 36,4 milj. euroa heikompana

Vuoden aikana tehtiin useita määrärahamuutoksia. Niiden lisäksi ylityksiä valtuustoon nähden sitovissa menomäärärahoissa jäi perhe- ja sosiaalipalveluihin 1,7 milj. euroa sekä hyvinvoinnin ja terveyden esikuntaan 2,1 milj. euroa. Tulot alittuivat terveystaloudessa -1,4 milj. euroa ja Suurpellon taseyksikössä -1,7 milj. euroa. Valtuustoon nähden sitovien tasojen poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden raportoidaan tarkemmin tilinpäätöksessä.

Verorahoitusta yhteensä kertyi 2 015,7 milj. euroa, joka on 8,9 prosenttia enemmän kuin 2021. Verorahoitus ylitti talousarviossa oletetun 156,8 milj. eurolla.

Kunnallisveroja kertyi 1 484 milj. euroa (TA 1 374 milj. euroa). Kunnallisveron tuotto kasvoi 8 prosenttia vuodesta 2021. Talousarviossa arvioitua suurempi kasvu johtuu työllisyyden ja ansiotason arvioitua nopeammasta kehityksestä.

Yhteisöveroa tilitettiin Espoolle 223 milj. euroa (TA 203 milj. euroa), kasvua 10,1 prosenttia.

Kiinteistöverotus on toimitettu vuodesta 2020 alkaen yhteisöjen osalta niiden kotikunnassa, kun aiemmin maksuunpano on tehty kiinteistön sijaintikunnan mukaan. Tämä on viivästyttänyt useiden yritysten kiinteistöveron valmistumista, näin kävi myös 2022. Osa vuoden 2021 kiinteistöverosta tilitettiin n vuoden 2022 puolella. Kiinteistöveroa tilitettiin 141,8 milj. euroa, kasvua 6,6 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.

Valtionosuuksia tilitettiin Espoolle 165,6 milj. euroa. Tililyksiä edellisvuodesta nosti veroperustemuutosten kompensatio.

Rahastojen osalta vuosi on haastava, mikä johtui maailmantalouden tilanteesta. Sekä osake- että korkomarkkinat laskivat merkittävästi. Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli -24,9 milj. euroa, kun talousarvioon oli budjetoitu 16,6 milj. euroa.

Vuoden 2022 aikana rahastoille kirjattiin tuottoja 17,8 milj. euroa ja kuluja 10,6 milj. euroa. Lisäksi loppuvuonna tehtiin alaskirjauksia n 34,1 milj. euroa vastaamaan rahastojen kirjanpidollisia arvoja.

Vuosikatteen muodostui 345,8 milj. euroa, joka on lähes 40 milj. euroa edellisvuotta heikompi.

Tilikauden tulos tulee asettumaan 215–220 milj. euron tasolle. Kirjanpidossa on tiedossa yksittäisiä eriä, jotka eivät vielä näy tilinpäätöksen ennakkotiedon luvuissa.

Kaupungin bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 259 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 245 milj. euroa, 39 milj. euroa vähemmän kuin 2021. Uudisrakentamisen määräraha oli 101,3 milj. euroa ja toteuma 52 milj. euroa. Rakennusalan markkinatilanne ja indeksien nousut vaikuttivat olennaisesti hankkeiden toteuttamiseen. Infrainvestointiohjelma toteutui lähes käyttösuunnitelman mukaisesti.

Investoinnit pystytiin kokonaisuudessaan rahoittamaan tulorahoituksella, **investointien tulorahoitusaste** oli 141 prosenttia.

Talousarviolainoja ei nostettu vuonna 2022, ja lainakantaa lyhennettiin 149 milj. eurolla, josta ylimääräisten lyhennysten osuus oli 82 milj. euroa. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 340 milj. euroa, 4 393 eur/ asukas.

Koko konsernin talouden kehityksestä saadaan tieto konsernitilinpäätöksen valmistuttua maaliskuussa 2022.

Kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2022 lopussa 272 suurempi kuin vuotta aikaisemmin

Henkilöstöä oli vuoden lopussa yhteensä 15 632 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 11 154 ja määräaikaisia 4 478. Vuoden takaiseen verrattuna vakinaisten määrä on vähentynyt 87:lla ja määräaikaisten määrä lisääntynyt 359 henkilöllä. Henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-joulukuussa 2,9 prosenttia. Yhteensä henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2022 aikana kaupungissa 4 %.

Ennakkotieto vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2022 on asetettu yhteensä 27 tulostavoitetta. Tulostavoitteista 18 arvioitiin toteutuvan. Tulostavoitteista kahdeksan ei arvioitu toteutuneen. Yhden tulostavoitteen osalta ei voida vielä arvioida. Tulostavoitteista 67 % arvioitiin toteutuneen.

Niiden tavoitteiden osalta, joissa on tavoiteltu palvelutason palautumista koronaa edeltävälle ajalle, ei olla vielä onnistuttu. Lisäksi talouteen liittyvien tavoitteiden osalta on haasteita.

Konserniraportti, ennakkotieto vuoden 2022 tavoitteiden ja toiminnan toteutumisesta

Konserniraportti tammi-joulukuu 2022 sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien tytäryhteisöjen talouteen ja toimintaan liittyvät olennaiset tiedot. Tiedot ovat tilinpäätöksen ennakkotietoja ja saattavat muuttua varsinaiseen tilinpäätökseen. Valtuuston konserniyhteisöille asettamasta 40 tavoitteesta toteutui 25 kappaletta. Osittain toteutui 9 tavoitetta. Toteutumatta jäivät seuraavat 6 tavoitetta:

- Espoo Catering: tuottavuus nousee säilyttäen ruoan laadukkaan tason
- Omnia: tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus
- Espoon kaupunginteatteri: kulttuurisen ja sosiaalisen vaikuttavuuden lisääminen
- Espoon kaupunginteatteri: toiminnan omarahoitusosuuden kasvattaminen
- HUS: tuottavuuden nousu vähintään 1 %/vuosi
- HUS: HUS ei ylitä talousarviota

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- TP_ennakkotieto 2022
- Tulostavoitteiden_toteutuminen_2022
- Konserniraportti tammi-joulukuu 2022
- Vastaukset vuoden 2022 pöytäkirjamerkintöihin
- 2022_valtuustoryhmän toiminnan tukeminen

Tiedoksi